

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ІННОВАЦІЇ В СУДНОБУДУВАННІ ТА ОКЕАНОТЕХНІЦІ

XVI Міжнародна науково-технічна конференція

МАТЕРІАЛИ

25–26 вересня 2025 рік

*Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
просп. Героїв України, 9*

ВИДАВНИЦТВО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМ. АДМІРАЛА МАКАРОВА

2025

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ПАРТНЕРИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Міністерство освіти і науки України; Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України; ДП «Адміністрація морських портів» (Україна); ДП «Адміністрація річкових портів» (Україна); ДП «Дослідно-проектний центр кораблебудування» (Україна); Південний науковий центр НАН України і МОН України (Україна); Головне управління Державної служби з надзвичайних ситуацій України у Миколаївській області (Україна); Національний університет «Одеська національна академія» (Україна); Одеський національний морський університет (Україна); Черкаський державний технологічний університет (Україна); Національний авіаційний університет (Україна); Компанія «АМІКО ГРУПП» (Україна); Морське інженерне бюро (Україна); АТ «Завод «Екватор» (Україна); Асоціація ветеранів Військово-морських сил України (Україна); Харбінський інженерний університет (КНР); Університет науки і технологій Цзянсу (КНР); Таджикиський технічний університет ім. академіка М.С. Осими (Таджикістан); Кошалінський технічний університет (Польща); Гданьський технологічний університет (Польща); Празький університет хімії і технології (Чеська республіка); Батумський навчально-навігаційний університет (Грузія); ДУ «Національний антарктичний науковий центр».

ІНФОРМАЦІЙНІ ПАРТНЕРИ

ТОВ «Видавничий дім «Гельветика»; науковий журнал «Shipbuilding & marine infrastructure»; журнал «Судноплавство»

Відповідальний за випуск
Павлов Геннадій Вікторович

*Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.
Матеріали публікуються в авторській редакції*

Інновації в суднобудуванні та океанотехніці : XVI Міжнародна науково-технічна
I-66 конференція : матеріали. – Миколаїв : НУК, 2025. – 1256 с.

ISBN 978-966-321-487-0

У збірнику наведені матеріали XVI Міжнародної науково-технічної конференції «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці». Збірник становить інтерес для наукових працівників, викладачів, інженерів та студентів.

УДК 001.895:629.5

ISBN 978-966-321-487-0

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2025

2024. – С. 25–28. – Режим доступу : http://www.uintei.kiev.ua/sites/default/files/mat-konf-schi_2024.pdf

[2] Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://cms.thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/page/community/docs/Vykorystannya_AI_u_vyschuy_osviti.pdf

[3] Omonayajo, B. Interactive and innovative technologies for smart. *Computer Science and Information Systems*. – 2022. – Vol. 19, iss. 3. – P. 1549–1564. – DOI : <https://doi.org/10.2298/CSIS210817027O>

POLICIES FOR IMPLEMENTING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN UKRAINIAN UNIVERSITIES

Kostyrko T.M., Bilonozhko K.S.

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Abstract. The article examines the introduction of artificial intelligence (AI) technologies in higher education in Ukraine in the context of digital transformation. The main areas of AI application in higher education are analyzed - from personalized learning and assessment to management analytics and inclusive education. The principles of forming university policies and the role of academic libraries in this process are considered. Attention is focused on the need for a comprehensive, ethically balanced approach to the integration of AI as a key factor in the development of modern higher education in Ukraine.

Keywords: policies for the use of generative AI, Ukrainian universities, academic library, ethical issues of AI use.

УДК 304.2

ЕТИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ РОЗРОБНИКІВ ШІ: МІЖ ІНЖЕНЕРНОЮ ПРАКТИКОЮ ТА ФІЛОСОФІЄЮ МОРАЛІ

Патлайчук О.В.

кандидат філософських наук,

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та філософії

Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

м. Миколаїв, Україна

oksana.patlaichuk@nuos.edu.ua

Анотація. У статті досліджується проблема етичної відповідальності розробників штучного інтелекту на перетині інженерної практики та філософії моралі. Аналізуються основні моральні дилеми, що виникають під час розробки, впровадження та використання ШІ-систем, а також розглядаються сучасні підходи до професійної етики у сфері інформаційних технологій. Особлива увага приділяється ролі нормативних документів — таких як кодекси

етики ACM та IEEE — у формуванні стандартів відповідальної поведінки. Автор наголошує на необхідності поєднання технічної компетентності з етичною рефлексією, що дозволяє забезпечити суспільно безпечне та морально виправдане застосування інтелектуальних технологій. У підсумку обґрунтовується потреба інтеграції етичної освіти в інженерну підготовку.

Ключові слова: етика штучного інтелекту, відповідальність, інженерна практика, філософія моралі, професійна етика, етичне проєктування, ACM, IEEE.

Сучасні інформаційні технології швидко проникають у всі сфери суспільного життя, тому питання етики при розробці ШІ стають критично важливими. Як зауважує передмова Кодексу етики ACM (2018), «дії фахівців з комп'ютерних наук змінюють світ, і щоб діяти відповідально, вони повинні усвідомлювати широкий вплив своєї праці, завжди відстоюючи суспільне благо»[1]. Дж. Мур (2006) відзначав, що комп'ютери дедалі більше діють як наші «сурогатні агенти», втягуючись у вирішення етичних питань приватності, власності та влади [2]. Ці міркування вказують: розробник ШІ є водночас інженером і де-факто моральним агентом – від якості його рішень залежать життя й добробут людей. На практиці етичні проблеми постають у численних випадках: від утисків приватності через «розумні» алгоритми до непрозорих моделей ухвалення рішень. Саме тому інженерна практика ШІ тісно переплітається з філософською рефлексією над моральними принципами.

До основних етичних теорій, що застосовуються до інженерної діяльності, відносяться наступні:

Утилітаризм (наслідковість): оцінює вибори за їхніми наслідками для суспільного блага. Згідно з класичною формулою, «найправильнішим є той курс дії, що максимізує корисність... для найбільшої кількості людей»[3]. При цьому підкреслюється увага на довгострокових ефектах і соціальній справедливості: розробник має замислитися, чи принесе впровадження ШІ користь всім групам суспільства, чи, навпаки, посилить нерівності.

Деонтологія (обов'язки): зосереджується на дотриманні універсальних правил і обов'язків незалежно від наслідків. За Кантом, людина повинна поводитися так, ніби її дії стали **законодавчим максимумом** для всіх[4]. В інженерному контексті це означає врахування таких обов'язків, як «не шкодити іншим», «не порушувати приватність» та «дотримуватися законності», навіть якщо інколи це суперечить миттєвим економічним інтересам.

Віртуальна етика (добродієвість): акцентує не на правилах чи наслідках, а на моральному розвитку особистості. Арістотель вчив прагнути «**судаймонії**» (**злагоди, добробуту**) через виховання чеснот помірності, справедливості та мужності [5]. Для розробників ШІ це означає культивувати у собі цінності – наприклад, відповідальність і співпереживання – постійно вдосконалюючи свою практику. Такий підхід підкреслює важливість контексту і гнучкості («золота середина» між надлишком і дефіцитом).

Справедливість: принцип рівного і неупередженого ставлення всіх зацікавлених. У прикладних кодексах та керівних принципах ШІ справедливість часто висувають як обов'язковий стандарт (включаючи забезпечення рівних можливостей і недискримінації за ознаками). Згідно з узагальненим аналізом, Флоріді та Коулс включають **справедливість** серед п'яти основних принципів етики ШІ разом із благом, неущкодженням і автономією [6].

Інакше кажучи, алгоритми повинні бути побудовані та навчатися так, щоб їхні рішення були справедливими щодо різних соціальних груп.

Приклади реальних етичних дилем у сфері ШІ

Автономні транспортні засоби: З появою безпілотних авто виникли складні дилеми безпеки. Часом обговорюють «проблему вагонетки» – вирішувати, кого врятувати в аварії. Однак як застерігають фахівці, ця модель надто спрощена: «Проблема вагонетки відволікає від розуміння того, як автономні авто насправді працюють і як вони «думатимуть» в екстрених ситуаціях» [7]. Насправді розробники повинні зосереджуватися на дійсних механізмах прийняття рішень – наприклад, як алгоритми планують траєкторії в умовах невизначеності – і на стратегічному розподілі ризиків між машиною й людиною. Апаратно-програмні помилки (системне заціпеніння сенсорів, віруси) чи відсутність безпеки за крайніх умов можуть мати катастрофічні наслідки. Словом, головні етичні завдання – не просто вибір жертв, а забезпечення загальної надійності, протестованості та прозорості системи (щоб можна було зрозуміти, за яких ситуацій машина не може впоратись).

Алгоритмічне правосуддя: У багатьох країнах судді почали використовувати статистичні програми (наприклад, **COMPAS**) для прогнозу ризику повторного злочину. Однак дослідження продемонстрували серйозне упередження: білі та афроамериканські засуджені з подібною історією рецидиву отримували різні оцінки ризику [8]. Колишній генпрокурор США Ерік Голдер іронічно зазначав, що ці алгоритми, «певно, створені з найкращими намірами, [але] можуть ненавмисно підірвати наші зусилля щодо індивідуалізованого та рівного правосуддя» [8]. По суті, системи превентивної оцінки можуть поглибити існуючі нерівності: наприклад, білі рецидивісти частіше отримують пом'якшений ризик, тоді як за расою вони систематично присвоюють афроамериканцям вищу загрозливість, навіть якщо фактично це не відповідає об'єктивним даним. Таким чином, ключова дилема – забезпечення прозорості, коректності та врахування захисту прав осіб у судочинстві.

Розпізнавання облич: Алгоритми аналізу облич на камерах і фото вже використовуються правоохоронцями та в комерційних цілях. Проблема в тому, що існуючі системи добре працюють на зразках, які їм схожі, але значно гірше на меншинах. Наприклад, дослідження показали, що помилка розпізнавання сягає ~0,8% для світлошкірих чоловіків і до 34,7% для темношкірих жінок [9]. В ACLU попереджають: «технологія містить упередження і автоматизує дискримінацію» [10]. Це особливо небезпечно в поліцейських системах – Brookings відзначає, що системи спостереження «дозволяють більш цілеспрямовано дискримінувати, особливо коли правоохоронці приймають невірні прогнози, що непропорційно зачіпають маргіналізовані групи» [11]. Тобто помилкове тотожнення афроамериканця із загрозою через невдалу ідентифікацію може призвести до свавільного затримання. Відповідальність розробників тут полягає в суворому тестуванні моделей на різномірних наборах даних, забезпеченні механізмів перевірки їхньої точності та, врешті, у відмові від використання технології в критичних сферах без нагляду людини.

Мовні моделі: Сучасні великі моделі на кшталт GPT демонструють чудову здатність генерувати текст, але породжують низку етичних проблем. Головна з них – **упередженість**: моделі вчаться на веб-контенті, тож вони можуть непомітно **перевідтворювати та посилювати стереотипи** (за ознаками статі, раси, тощо) [12]. Наприклад, є моделі, що автоматично асоціюють певні професії з чоловіками чи жінками – це може вплинути на

подальші підбори персоналу чи рекомендації. Ще одна проблема – **дезінформація і маніпуляція**: великі мовні моделі можуть генерувати правдоподібні фейкові новини, пости в соцмережах або навіть сайти з мінімальним втручанням людини [13]. Це створює виклик для суспільства в боротьбі з фейками і втраті довіри до медіа. Зрештою, такі системи є «чорними скриньками» – розробник може перевірити їхню безпеку тільки емпірично, не завжди розуміючи, як саме вони прийшли до того чи іншого висновку. Усе це вимагає вбудовування обмежень (фільтрів токсичного контенту), а також прозорості і ясних правил користування.

Межі відповідальності розробника

Професійні кодекси та стандарти закликають розробників враховувати суспільні наслідки своєї роботи і діяти на благо людей. Наприклад, IEEE закріплює принцип, що інженер «пріоритетно ставитиме на перше місце безпеку, здоров'я і добробут громадськості», а також дотримуватиметься «етичного дизайну» і стійких практик [14]. Однак на практиці можливості окремого розробника обмежені. Кодекси визначають загальні орієнтири, але їхнє дотримання залежить від ширших соціальних, юридичних та технічних контекстів. За Паулою Боддінгтон, у такому «буремному середовищі» новітніх технологій самі по собі професійні кодекси потребують потужної підтримки з боку інститутів – законодавців, корпорацій, суспільних інститутів – щоб реально впливати на поведінку інженерів [15]. Більше того, як підкреслює Мур, існують глибокі епістемологічні бар'єри: «програмувати комп'ютер бути етичним значно складніше, ніж написати програму-чемпіона з шахів» [16]. Це означає, що розробник може імплементувати правила поведінки, але не може передбачити всі можливі ситуації їхнього застосування або точне трактування абстрактних понять («шкода», «добро» тощо). Врешті решт, відповідальність за наслідки технологій лежить не лише на одному розробнику чи команді. Вона розподіляється на весь ланцюг – від менеджерів і клієнтів до державних регуляторів. Розробник відповідає за безпечний дизайн і прозорість алгоритмів, але політичні, економічні та організаційні чинники також визначають, чи потрапить продукт у належні руки та як ним будуть користуватися.

Порівняльний аналіз кодексів етики в ІТ (АСМ 2018, IEEE 2019)

Порівнюючи два провідні кодекси етики в ІТ, помітні як спільні цінності, так і відмінності в акцентах. АСМ (2018) формалізує добробут суспільства як головну мету: його принцип 1.1 закликає **«платформувати суспільне благо і людинолюбність»**, а наступний пункт – **«уникати шкоди» (Avoid harm)** – наказує мінімізувати негативні наслідки розробок (для здоров'я, безпеки, приватності тощо) [17; 18]. Цей кодекс взагалі орієнтований на загальні професійні та гуманістичні цінності: захист довкілля, права людини, приватність, інклюзивність. Натомість IEEE (2019) підкреслює практичний імператив безпеки: «члени IEEE мають пріоритетно ставити безпеку, здоров'я і добробут публіки», дотримуватися етичного дизайну й сталих стандартів та забезпечувати прозорість і обґрунтованість рішень [14]. У табл. 1 наведено коротке порівняння основних характеристик цих документів:

Таблиця 1

Порівняльний критерій	ACM Code (2018)	IEEE Code (2019)
Пріоритет цінностей	Спонукає сприяти суспільному благу та добробуту людей ; накладає обов'язок мінімізувати шкоду (здоров'ю, безпеці, приватності)[17; 18].	Орієнтується на безпеку, здоров'я та добробут громадськості ; акцентує «етичний дизайн» технологій, сталий розвиток та підзвітність систем [14].
Фокус впровадження	Узагальнені принципи професійної поведінки: права людини, громадянські свободи, справедливість загалом. Непрямо стосується ІІІ (див. загальні етичні стандарти).	Цілеспрямовано враховує автономні/інтелектуальні системи: прозорість рішень, захист даних, недопущення шкоди через алгоритми.
Головні зобов'язання	Зобов'язання перед суспільством: чесність, об'єктивність, уникнення конфліктів інтересів; захист довкілля і прав людини.	Зобов'язання безпеки: пріоритет публічної безпеки, проактивне розкриття потенційних ризиків, підвищення освідомленості суспільства про нові технології [14].

У цих кодексах є багато спільного (повага до суспільного блага, захист приватності, чесність), але IEEE формулює положення саме з огляду на автономні системи. Обидва документи відкриті для всіх розробників: ACM – як рекомендації у комп'ютерній професії, IEEE – як політика організації, що підкреслює важливість дотримання етики в інноваціях. При цьому обидва закликають до постійного оновлення норм з урахуванням нових викликів (AI-кодекси є швидкоадаптивними, зокрема через роботи глобальних ініціатив типу IEEE).

Висновки: шляхи формування етичної культури серед майбутніх фахівців

Накопичений досвід показує: формування етичної культури починається з освіти та виховання інженерів. Згідно з рекомендаціями IEEE, освіта майбутніх фахівців повинна включати системні курси з етики в галузі A/IS: окремі дисципліни або вбудовані модулі у програми інформатики та машинобудування [19]. Такі курси покликані «з самого початку» прививати критичне мислення і розуміння відповідальності за наслідки технологій [19]. Наприклад, можливі формати – паралельні курси з етики поряд із технічними предметами, короткі спеціалізовані програми чи інтерактивні тематичні семінари. Важливо також залучати практичні кейси та міждисциплінарні проєкти (співпраця з філософами, соціологами, юристами), щоб студенти на власному досвіді вчилися співвідносити технічні рішення з моральними цінностями.

Крім того, знайомство з реальними кодексами (ACM, IEEE та іншими) сприяє формуванню свідомої етики. Викладачі можуть використовувати пункти цих документів як навчальний матеріал, аналізуючи приклади їхнього застосування. Зрештою, відповідальна культура – це не лише знання правил, а й звичка ставити під сумнів, як ті чи інші рішення вплинуть на людей. Залучення студентів у дискусії про реальні дилеми (із вищезгаданих сфер чи локальних проєктів) допомагає віднайти баланс між інноваціями та моральними нормами. Усе це відповідає науковому спрямуванню: своєчасне та ґрунтовне виховання етичної

обізнаності у майбутніх інженерів є запорукою того, що цифрові інновації й надалі служитимуть людям, а не створюватимуть нових загроз.

Література

- [1] ACM. ACM Code of Ethics and Professional Conduct. *Association for Computing Machinery*, 2018. URL: <https://www.acm.org/code-of-ethics> (дата звернення: 20.07.2025).
- [2] Bostrom N. *Superintelligence: Paths, Dangers, Strategies*. Oxford University Press, 2014.
- [3] Floridi L., Cowls J. A unified framework of five principles for AI in society. *Harvard Data Science Review*. 2019. Vol. 1, No. 1. DOI: <https://doi.org/10.1162/99608f92.8cd550d1>.
- [4] IEEE. Ethically Aligned Design: A Vision for Prioritizing Human Well-being with Autonomous and Intelligent Systems. *Institute of Electrical and Electronics Engineers*, 2019. URL: <https://ethicsinaction.ieee.org/> (дата звернення: 20.07.2025).
- [5] Jobin A., Ienca M., Vayena E. The global landscape of AI ethics guidelines. *Nature Machine Intelligence*. 2019. Vol. 1, No. 9. P. 389–399. DOI: <https://doi.org/10.1038/s42256-019-0088-2>.
- [6] Moor J. H. What is computer ethics? *Metaphilosophy*. 1985. Vol. 16, No. 4. P. 266–275. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1467-9973.1985.tb00173.x>.
- [7] Mittelstadt B. D., Allo P., Taddeo M., Wachter S., Floridi L. The ethics of algorithms: Mapping the debate. *Big Data & Society*. 2016. Vol. 3, No. 2. P. 1–21. DOI: <https://doi.org/10.1177/2053951716679679>.
- [8] Rawls J. *A Theory of Justice*. Harvard University Press, 1971.
- [9] Rini R. AI and moral self-improvement. *Philosophy & Technology*. 2020. Vol. 33. P. 613–628. DOI: <https://doi.org/10.1007/s13347-019-00366-6>.
- [10] Sandel M. J. *Justice: What's the Right Thing to Do?* Farrar, Straus and Giroux, 2009.
- [11] . Taddeo M., Floridi L. How AI can be a force for good. *Science*. 2018. Vol. 361, No. 6404. P. 751–752. DOI: <https://doi.org/10.1126/science.aat5991>.
- [12] . UNESCO. Recommendation on the Ethics of Artificial Intelligence. *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*, 2021. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf00000381137> (дата звернення: 20.07.2025).
- [13] . Vallor S. *Technology and the Virtues: A Philosophical Guide to a Future Worth Wanting*. Oxford University Press, 2016.
- [14] . Winfield A. F. T., Michael K., Pitt J., Evers V. Machine ethics: The design and governance of ethical AI and autonomous systems. *Proceedings of the IEEE*. 2019. Vol. 107, No. 3. P. 509–517. DOI: <https://doi.org/10.1109/JPROC.2019.2900622>.

ETHICAL RESPONSIBILITY OF AI DEVELOPERS: BETWEEN ENGINEERING PRACTICE AND MORAL PHILOSOPHY.

Patlaichuk O. V.

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Abstract. The article explores the issue of ethical responsibility of artificial intelligence developers at the intersection of engineering practice and moral philosophy. It analyzes the main moral dilemmas that arise during the development, implementation, and use of AI systems, and

examines contemporary approaches to professional ethics in the field of information technology. Special attention is given to the role of normative documents — such as the ACM and IEEE codes of ethics — in shaping standards of responsible behavior. The author emphasizes the need to combine technical competence with ethical reflection to ensure the socially safe and morally justified use of intelligent technologies. The article concludes by arguing for the integration of ethics education into engineering training.

Keywords: AI ethics, responsibility, engineering practice, moral philosophy, professional ethics, ethical design, ACM, IEEE.

УДК 304.2

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЕПІСТЕМОЛОГІЧНИЙ ВИКЛИК: ЧИ ЗДАТНА МАШИНА ПРОДУКУВАТИ ЗНАННЯ?

Патлайчук О.В.

кандидат філософських наук,

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та філософії

Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

м. Миколаїв, Україна

oksana.patlaichuk@nuos.edu.ua

Анотація. У статті розглядається штучний інтелект як епістемологічний виклик сучасній філософії знання. Автор аналізує, чи можна вважати виводи, створені алгоритмами машинного навчання, формами знання, чи вони залишаються лише статистичними узагальненнями без епістемологічного статусу. Особливу увагу приділено розмежуванню між інформацією, даними та знанням, а також ролі інтерпретації та відповідальності людини у науковому застосуванні ШІ. Розглянуто приклади застосування штучного інтелекту в біомедичних дослідженнях (AlphaFold), обробці природної мови (GPT), астрономії та інших сферах. Підсумково ставиться питання про межі епістемічної автономії ШІ та необхідність інтеграції філософського аналізу в оцінку його когнітивних можливостей.

Ключові слова: штучний інтелект, знання, епістемологія, машинне навчання, когніція, AlphaFold, GPT, наукове пізнання, інтерпретація.

Філософське визначення знання

Знання традиційно розуміють як виправдану істинну віру (justified true belief), але навіть така класична трактовка потребує уточнення (наприклад, відома проблема Геттьєра). У сучасній філософії інформації Л. Флоріді пропонує розглянути знання через поняття семантичної інформації. Згідно з Флоріді, семантична інформація – це «добре сформовані, осмислені та достовірні дані», а знання – це «релевантна семантична інформація, належним чином обґрунтована» [1]. Іншими словами, щоб говорити про знання, інформація має бути не лише правдивою, а й мати значення та пояснення, котрі роблять її корисною. За таким

ПОЛІТИКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ Костирко Т.М.	827
ЕТИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ РОЗРОБНИКІВ ШІ: МІЖ ІНЖЕНЕРНОЮ ПРАКТИКОЮ ТА ФІЛОСОФІЄЮ МОРАЛІ Патлайчук О.В.	830
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЕПІСТЕМОЛОГІЧНИЙ ВИКЛИК: ЧИ ЗДАТНА МАШИНА ПРОДУКУВАТИ ЗНАННЯ? Патлайчук О.В.	836
ПРОБЛЕМА СВІДОМОСТІ У ШТУЧНОМУ ІНТЕЛЕКТІ: ЧИ МОЖЛИВА МЕНТАЛЬНІСТЬ БЕЗ БІОЛОГІЇ? Патлайчук О.В.	840
ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ КУЛЬТУРИ НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ Філіппова Н.М.	845
TEACHING MILITARY-RELATED VOCABULARY IN ENGLISH CLASSES Smuhliakova M.K., Ponomarenko N.M.	848
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ МОВНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ Шаманова Н.С., Левентир В.О.	849
ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ПОЛІТИКА В СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ «ІНСТАГРАМ» Тонкоглас М.Р., Надточій О.Л.	853
ВИКОРИСТАННЯ АКТУАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ Щедролюсєв О.В., Коновалова Г.В.	856
PECULIARITIES OF WRITING A SCIENTIFIC PAPER IN ENGLISH BY STUDENTS OF A TECHNICAL UNIVERSITY Belousova S.M.	860
ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ З ЖИВОПИСУ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ З ДИЗАЙНУ СУДНОВОГО СЕРЕДОВИЩА Портнов Д.В.	863
ЗАХИСТ ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ: ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ Недохлебів І.І.	866
РОЛЬ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УПРАВЛІННІ МОТИВАЦІЄЮ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СТРЕСОГЕННОСТІ ВОЄННОГО ЧАСУ Ларченко І.В., Іщенко О.А.	870
РОЗВИТОК СТРЕСОСТІЙКОСТІ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ Чугуєва І.Є.	873
ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ У ВИМІРІ ГУМАНІТАРНИХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ВІЙНИ Богданова О.В.	875
ВПЛИВ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ НА ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ПІДЛІТКІВ Кравчук О.Ю., Околиця А.Е.	879
ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ СИНДРОМУ ВТОМИ ВІД ВІЙНИ СЕРЕД ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ В ЗОНАХ БОЙОВИХ ДІЙ Ларченко І.В., Іщенко Я.П.	882
ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ВИКЛАДАЧА ДО РОБОТИ ОФЛАЙН Карсканова С.В.	885